

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георги Костадинов Бърдаров

**Зам.декан на Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент
Охридски“**

относно

**Научното творчество и научно-преподавателската дейност на доц. д-р
Климент Минев Найденов - единствен кандидат в конкурс за
„професор“ по професионалното направление 4.4 Науки за Земята
(Демография, Регионално развитие и Управление на човешките
ресурси)**

Становището е изготвено и представено в съответствие със заповедта на Ректора на СУ РД-38-482/28.09.2021 г. за определяне на състава на научното жури и решенията от първото заседание на научното жури на 05.10.2021 г. (Протокол №1), относно избора на рецензенти.

1. Данни за конкурса.

Конкурсът за „професор“ по професионално направление 4.4. Науки за Земята (Демография, Регионално развитие и управление на човешките ресурси) за нуждите на ГГФ е обявен в Държавен вестник, бр. 63 от 30.07.2021 г. Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Климент Найденов, който отговаря на националните минимални изисквания от ППЗРАС в Р. България и на допълнителните изисквания на СУ (Приложена справка). След внимателна проверка не е установено плагиатство в научните трудове на кандидата (Протокол №1/05.10.2021 г.). По процедурата на настоящия конкурс не са установени никакви нарушения или проблеми, кандидатът отговаря на всички необходими изисквания.

2. Данни за кандидата.

Доц. д-р Климент Найденов е завършил специалност География (Икономическа география, население и селища) в СУ „Св. Климент Охридски“ през 2001 г. с образователна степен магистър. През 2005 г. той започва работа в СУ, като асистент в Геолого-географски факултет. През 2007 г. е повишен в звание на ст. асистент, а през 2011 г. е повишен в гл. асистент.

През 2012 г. Климент Найденов успешно защитава дисертационен труд на тема: „Демографската политика на Р. България – фактор за устойчиво развитие“ и получава образователна и научна степен „доктор“. След спечелен конкурс, през 2013 г. Климент Найденов е избран за доцент в професионално направление 4.4. (География на населението и селищата – регионално развитие, демография и управление на човешките ресурси). Тази академична длъжност, той заема и досега.

Кандидатът по конкурса има завършена втора магистратура по икономика и управление на туризма, допълнителна квалификация в СУ – международни отношения. Владее отлично английски и руски език. През 2019 г. е избран за декан на Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Ръководил е катедра „Регионално развитие в ГГФ, участва и ръководи много сериозни научни проекти на национално и международно ниво.

2. Научна продукция на кандидата.

Кандидатът, доц. д-р Климент Найденов участва в конкурса с хабилитационен труд – монография „Демография - съвременни регионални анализи“ (253 стр.), която е научно рецензирана и под печат в Изд. Фондация ЛИБЕЛА (ISBN 978-619-91556-1-5). Монографията е посветена на ключови теми свързани с демографското развитие и демографските политики, като

фокуса е поставен върху регионалните аспекти на възпроизводството, структурите на населението, миграциите и урбанизацията.

Списъкът на всички научни публикации на кандидата съдържа 106 заглавия, които обхващат периода 2002-2021 г.

За настоящия конкурс са представени 68 научни публикации, вкл. Монографията „Демография - съвременни регионални анализи“ и 10 публикации по т. 4. от група показатели В. на минималните изисквания - реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science. Всички научни трудове на доц. д-р Климент Найденов са пряко свързани с неговите компетенции, научни интереси и тематиката на конкурса, а именно демография, геодемография, регионални стратегии за развитие, регионално и пространствено планиране и развитие, география на населението и селищата в България, управление на човешките ресурси, демографска статистика, бизнес и приложна демография, туризъм.

Публикационната му дейност включва също така 5 учебника за средните училища и 4 книги с учебно-методическа насоченост (в съавторство).

Отбелязани са близо 200 цитирания на научните трудове на доц. д-р Климент Найденов, вкл. в чуждестранни и индексирани издания.

4. Научни приноси на кандидата.

Научните приноси на доц. д-р Климент Найденов са пряко свързани неговите научни интереси и тематиките, по които работи в СУ „Св. Климент Охридски“. Тези приноси очертават профила на един от водещите специалисти в България по демография и регионално планиране и развитие.

С най-голяма научна и научно-приложна стойност, и в контекста на тематиката на конкурса са теоретико-методологичните и научно-приложните канидадата в публикациите по регионална демография и

геодемография, управление на човешките ресурси, регионални анализи, туризъм, образование, геоурбанистика.

Разбира се специално внимание трябва да обърнем на монографията „Демография-съвременни регионални анализи“. В този фундаментален труд кандидата е вложил всички свои виждания, концепции и прогнози за демографското развитие на България. Изведени са причините и факторите за демографската криза в страната, за неразрешаването на основните ни демографски проблеми. Акцент е поставен върху толкова сложните регионални демографски диспропорции в страната ни. Най-ценното е, че не просто са отчетени проблемите, но са дадени и оригинални авторски мерки и политики, с които може да се обърне негативната демографска тенденция в България и в обозримо бъдеще да имаме много по-позитивна демографска картина.

Демографските теми присъстват в по-голяма част от публикации на кандидата. Четири от статиите (с номерация 2.9, 3.18, 3.23 и 3.44 в списъка) са посветени на съвременните проблеми на миграциите - вътрешните и международни.

В научните публикации на доц. д-р Климент Найденов могат да се открият и много важни теоретични и научно-приложни приноси в областта на регионално развитие (публикации 3.1., 3.7., 3.10., 3.19., 3.28., 3.35., 3.37., 3.38., 3.40.), а също така и в областта на управлението на човешките ресурси (2.4., 3.3., 3.5., 3.13., 3.22., 3.24., 3.29., 3.34., 3.36., 3.39.). Проблемите анализирани в тези публикации са свързани основно с драстичните териториални диспропорции в България, които са абсурдни за държава с такава малка територия, а също така и с конкретни политики за по-балансирано и нормално демографско и социално икономическо развитие на регионите в страната.

Важни приносни елементи откриваме и в публикациите на кандидата в областта на управлението на човешките ресурси. Авторът ясно доказва

огромното значение на човешкият капитал и инвестициите в него в съвременния свят. Това е много деликатен въпрос, в контекста на все по-острият дефицит на работна сила в страната. Единственият шанс за излизане на България от спиралата на демографската криза и стабилизирането на икономиката е ускореното увеличаване на дела на младото, активно и образовано население.

Сериозни теоретични и практико-приложни приноси в трудовете на кандидата откриваме и в някои други области на научното познание, в които той се развива. Сред тях са географското образование през ХХІ в. - публикации 2.1, 2.8, 3.16, 3.17, 3.33, туризма – публикации 2.2, 2.7, 3.15, 3.20, 3.21, 3.26, 3.27, 3.30, 3.32, 3.41, 3.42, геоурбанистиката и планирането на градските територии – публикации 1.1, 2.5, 3.12, 3.25, 3.31, 3.43. Особено ценни са неговите приноси в публикациите посветени на съвременните проблеми на големите градове и урбанизацията, като феномен на индустриалната епоха. В тях той откроява базисни теоретико-методологични постановки на трансформацията на модерните градове в умни градове, което безспорно е бъдещето в развитието на селищата през ХХІ в.

5. Преподавателска дейност.

Доц. д-р Климент Найденов има 15-годишна преподавателска дейност в СУ „Св. Климент Охридски“. Според справка за последните пет учебни години, същият има годишна аудиторна заетост между 1800 и 2400 ч., изчислена по нормативите на СУ. Той е титуляр на общо 11 учебни дисциплини в 2 специалности от ОКС-бакалавър, Регионално развитие и политика и Геопространствени системи и технологии, и в 2 магистърски програми на ГГФ, като акцента в преподавателската му дейност в тази степен на обучение е в магистърската програма Управление на човешките ресурси. Сред задължителните дисциплини, на които той е титуляр са Регионална политика и планиране, Геодемография, Демография и

управление на човешките ресурси, Управление на проекти, Регионални стратегии за развитие и др.

Доц. д-р Климент Найденов също така развива активна научно-методическа дейност като научен ръководител на докторанти и дипломанти. Под негово ръководство в периода 2018-2021 г. в СУ са защитили успешно седем докторанти. Разработените и защитени дипломни работи за периода от хабилитацията до сега са близо 200.

6. Научно-административна и друга научно-приложна дейност.

От момента на хабилитация доц. д-р Климент Найденов развива активна административна дейност и са му възложени много отговорни постове в администрацията на факултета и не само там. Той е ръководител на катедра „Регионално развитие“ в периода 2016-2019 г. и декан на ГГФ в настоящия мандат 2019-2023 г.

Доц. д-р Климент Найденов е председател на управителния съвет на Българско географско дружество от 2018 г. и член на управителния съвет в периода 2015-2018 г.

Към административните задължения, които изпълнява кандидата трябва да посочим и работата му в държавни институции и консултативни съвети – НАОА, Съвета по регионална политика към министъра на МРРБ, Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление към 44-то Народно събрание, Регионален съвет за развитие на Югозападен регион за планиране, Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Региони в растеж" 2014-2020 и др.

Заклучение.

Научните трудове и научно-преподавателската дейност на кандидата, както и участието му в десетки значими национални и международни проекти и заеманите от него престижни административни длъжности го определят, като учен с много голямо значение и стойност в областите на

демографията, регионалното развитие и планиране, урбанистиката и управлението на градските системи.

На базата на всичко това изразявам категоричното си положително мнение, като член на научното жури за кандидата и ще гласувам „за“ избирането му за професор по професионално направление 4.4. Науки за Земята (Демография, Регионално развитие и управление на човешките ресурси).

София, 22.11.2021 г.

Рецензент:

Доц. д-р Георги Бърдаров